

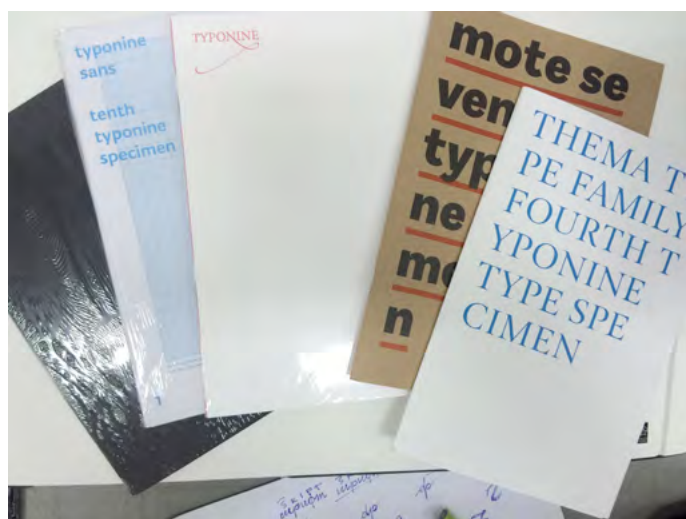
РАДИОНИЦА ЋИРИЛИЦЕ У СПЛИТУ

Академија умјетности у Сплиту, 1 – 5. марта 2016.

Ања Јовановић и Ирена Мухар

Почетком марта, као студенткиње четврте године Факултета примењених уметности из Београда, на позив Николе Ђурека, професора Умјетничке академије у Сплиту, добиле смо прилику да отпутујемо у Сплит где смо учествовале у радионици ћирилице. Циљ радионице је био да млади дизајнери, који се баве обликовањем писма са простора бивше Југославије, науче како тачно треба да изгледа ћирилица и како да се на исправан начин направе слова ћирилице у фонту у коме већ постоје слова латинице. Од осталих учесника радионице смо се разликовале, јер је ћирилица наше писмо које добро познајемо, а слова карактеристична за српски језик већ смо имале у нашим скицама за фонтове које смо започеле у првом семестру.

Први дан је почео презентацијом модератора Иље Рудермана о његовом раду у пољу типографије и креирања фонтова. Оно што је интересантно јесте да се Иља бави креира-

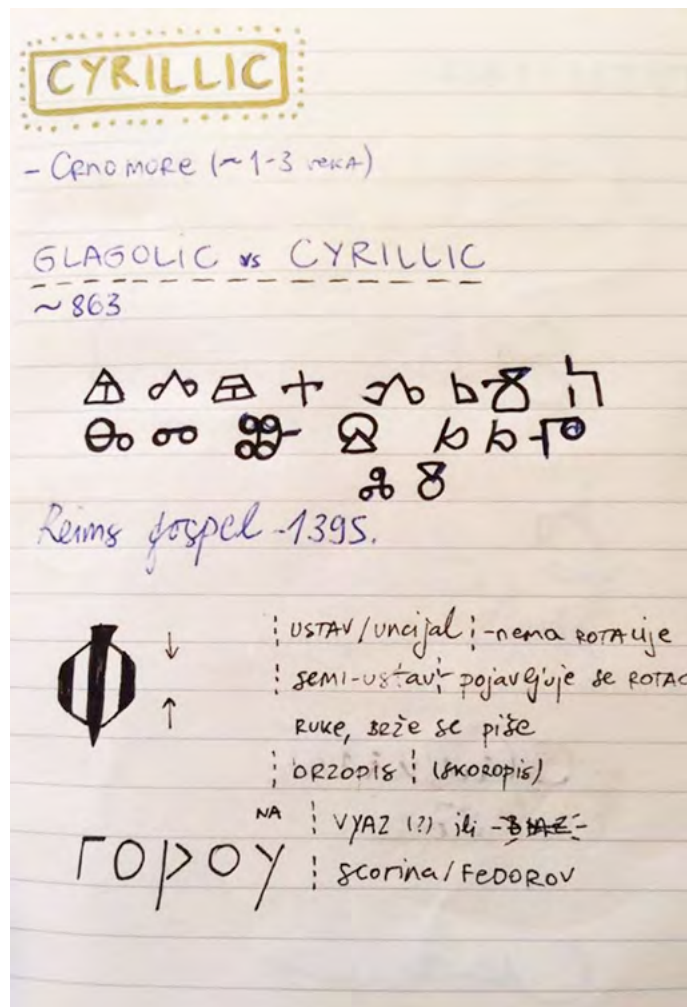
њем ћирилице за већ постојеће, латиничне фонтове, као и то да је учествовао у многим великим пројектима у Русији. Тог дана смо се бавили и посматрањем самог изгледа ћириличних слова и експериментисањем са различитим алатима.

Наредни дани били су резервисани за израду ћириличног фонтова од већ постојећег латиничног који смо припремили пре радионице, па смо радили верзале, куренте и потом сређивали резултате. Нажалост, нисмо имали довољно времена да се бавимо размацама, кернингом, као ни неким комплекснијим функцијама у креирању фонтова, али смо зато добили врло детаљну анализу форме слова.

Пошто је Иља из Русије, он се првенствено фокусирао на руску ћирилицу, која је у неким деловима другачија од наше – зато смо касније причали о српским и бугарским алтернативама. Што се тиче бугарске ћирилице, сама форма слова тежи да буде што сличнија латиници. На пример, слова Л и Д имају троугласто тело у основи, суштински користећи форму слова А, за разлику од српске, у којој је основа облик слова П. Још нешто што нам је било интересантно јесте да они ретко користе исте облике за слово К у ћириличној и латиничној верзији – најчешће се изглед тог слова разликује.

Поред практичног дела, током радионице имали смо и теоријска предавања. Једно предавање било је о историји ћирилице, како је настала, где и када су се појавили прва штампана дела. Највећи осврт је био на реформе Петра Великог и његов утицај који је допринео томе да ћирилица има данашњи облик. Петар Велики је путовао по Европи и био је очаран штампарством, па је због тога наредио да се направе прва изливена слова за ћирилицу. Уз то је променио и само писмо – уложио је велики труд у изглед и одабир слова, а постоје и документи који показују како он уводи слова по узору на књижну латиницу, па је чак нека слова ћирилице сасвим избацио из употребе.

Друга презентација је била *Terrible Cyrillic* где смо разматрали системске фонтове у којима су лоше урађене ћирилице. У овом сегменту смо прегледали многе фонтове које користимо свакодневно – *Myriad*, *Times*, *Times New Roman*, *Baskerville*, *Arial*, *Helvetica* и многе друге. Кроз детаљну ана-

лизу покушавали смо да уочимо лоше урађене облике и детаље код појединачних слова и на крају закључили да од системских фонтова, *Georgia* има најбоље усаглашено ћирилично и латинично писмо. На пример, један од фонтова који се често користи код нас је *Times* који има прилично лошу ћирилицу – слово Д није довољно широко, слова К и Ж нису стилски комплементарна, нагиб левог потеза слова Л је превише оштар и друго.

Последњег дана имали смо заједничку презентацију где смо представили рад са радионице студентима и професорима Академије. За нешто мање од 4 дана, цела група је успела да креира ћирилични фонт и цело искуство је било врло интересантно за њихове студенте као и за нас а резул-

тати радионице су били сјајни. Научиле смо много о начину размишљања при креирању фонта и сигурно ће нам знања са ове радионице помоћи у даљем раду у области типографије.

О радионици:
<https://www.behance.net>

Корисни ресурси:
<http://www.typonine.com/>
<http://dailytype.com/>
<http://typejournal.ru/en/>